

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Ved det foreliggende lovforslag stiller regeringen forslag om indførelse af et nyt indkomstbegreb til brug for beregning af indkomsthængige offentlige ydelser: Socialindkomsten.

Baggrunden for forslaget om indførelse af et nyt indkomstbegreb er et ønske om at sikre, at de sociale ydelser alene udbetales til personer, der har et reelt behov for at opnå hjælp fra de offentlige myndigheder.

Efter de gældende regler er indkomstgrundlaget for indkomsthængige ydelser overvejende den skattepligtige indkomst, som er den eneste almindelige opgørelse af borgernes økonomiske forhold, som foretages af myndighederne.

Ved opgørelse af den skattepligtige indkomst tillades en lang række fradrag, som ikke vedrører indkomstens erhvervelse, men som er begrundet i andre formål f. eks. ønsker om at fremme opsparring eller investering. Fradragene indebærer ofte en tidsmæssig forskydning af indkomsterhvervelsen. Denne forskydning har normalt ikke betydning på skatteområdet, da skattepligten er livsvarig. På det sociale område kan tidsmæssige forskydninger på den anden side have stor betydning, da sociale ydelser normalt kun modtages i en begrænset årrække.

De gældende regler om indkomstgrundlag findes i en lang række love og administrativt fastsatte retsregler. Reglerne kan derfor være vanskeligt overskuelige for såvel borgere som myndigheder. En samlet fremstilling, som i dette lovforslag, bidrager til, at der på et fast fundament kan skabes et overskueligt grundlag for ydelseberegning.

Ved udformningen af den foreslåede socialindkomst har det været afgørende, at oplysninger om socialindkomsten så vidt muligt kan tilvejebringes af skattemyndighederne som led i allerede eksisterende procedurer. Socialindkomstens bestanddele bør som udgangspunkt være identiske med indkomst- og formuearter, der i forvejen kendes i skattelovgivningen. Socialindkomsten adskiller sig

derfor først og fremmest fra den skattepligtige indkomst- og formueopgørelse ved en anden anvendelse af de enkelte indkomst- og fradragsarter samt ved at formue tillægges en anden vægt.

Folketinget har i de senere år ved flere lejligheder behandlet forslag, som havde til formål at finde et bedre grundlag for beregning af indkomsthængige offentlige ydelser end den skattepligtige indkomst.

Den 12. februar 1976 vedtog folkettinget et beslutningsforslag om grundlaget for tildeling af indkomstbestemte ydelser. Folketinget har senest drøftet dette spørgsmål den 2. februar 1979 under behandling af Kristeligt Folkepartis forslag til folketingsbeslutning om socialindkomst.

Socialministeriet iværksatte herefter et forberedende arbejde, som blev afsluttet i maj 1979. På dette grundlag blev nedsat et indkomstgrundlagsudvalg, der fik til opgave at overveje alle de regler, der har sammenhæng med indkomstgrundlagets anvendelse.

I november 1979 nedsatte socialministeren en arbejdsgruppe, som fik til opgave hurtigst muligt at afgive en teknisk detaljeret redegørelse om indholdet af og muligheden for at indføre et socialindkomstbegreb. Arbejdsgruppen afgav sin redegørelse i februar 1980.

På baggrund af arbejdsgruppens redegørelse planlægger regeringen at indføre socialindkomstbegrebet i 2 faser, hvoraf alene 1. fase omfattes af dette lovforslag. I det følgende gennemgås hovedresultaterne af *arbejdsgruppens overvejelser* om socialindkomstens bestanddele.

Bruttoindkomsten forudsættes fastlagt med udgangspunkt i en bruttoindtjening, men med adgang til at fratække de udgifter, der er medgået til at erhverve, sikre og vedligeholde indkomsten.

For en selvstændig erhvervsdrivende medfører dette, at der må være adgang til at fradrage udgifter til varekøb, lønninger, »husleje«, erhvervsrentudgifter, afskrivning, som modsvarer den faktiske nedslidning og økonomiske og tekniske forældelse, samt diverse andre driftsomkostninger.